

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap és csütörtökön.**

Hirdetési ár:

Hegyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Görög-udvar,

hová a kérésatok címzendők

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket

a kiadóhivatal

méréselt áron számít fel.

lefújtak.

(K. S.) Kezd ismét zajossá és érdekessé válni az országos politika. Nem tudható, hogy mi igaz és őszinte mindabból, ami szombaton a képviselőház folyosóján és a pártkörökben történt. A látszat azonban az, mintha kezdődne mindennek a feje tetejére való állítása. Képviselők és miniszterek egymásnak rontanak, Justh Gyula nemcsak az elnöki emelvényről szállt le az ülésterembe és a folyosókon vitakozók közé, hanem az ülés vezetéséhez szükséges tárgyalgosságnak arról az eszményi magaslattól is, amely egyedül a rendes menetű, egységes, észszerű, törvényes, következetes, őszinte erős és becsületes politika mellett uralhatja a kedélyeket.

A helyzet mind szövevényesebbé válik, ma teljesen az a látszat, hogy a bankkérdés lesz az az ütközőpont, amelynél megbosszulódik az egész többség, különösen pedig a függetlenségi párt eddig vallott és követett könnyelmű és lelkiismeretlen politikája.

Andrássy civódik, Vázsonyi évelődik Justh Gyulával. Wekerle ezalatt külsőleg a legnagyobb nyugalommal hallgatja a képviselőház, ülésütemében, hogy milyen rosznak, pártoskodónak és haladás dolgában mennyire rákjársúnak tartja az ország az adóreformot. Rakovszky föltűnik itt is, ott is. Beszél magyarul, németül, De többet hallgat, legtöbbet intrikál. Keresi azt a kis kibúvót, amelyen rá lehetne zúditani az országra a reakciót, minden közéleti rebach javát pedig a néppárt javára besöpörni.

Közben a függetlenségi pártban mind erősebb, lázongóbb a hangulat. Eljeneznek a Ház elnökének, aki kezen kijelentette, hogy a párt utolsó programjainak elejtése esetén ellenzékbe megy. Ellene készülnek szegülni az elnökségnek, amennyiben kijelentették, ha a párt végleges álláspontjának megállapítása végett Kosuth Ferenc nem hi össze értekezletet, maguk küldik szét a meghívókat a párttagoknak. Ne a akarják megszavazni a rendes ujonclétszámot sem. Előbb döntést akarnak a bankkérdésben.

A helyzetnek ez a vázlatos képe. Tömérdek szín van még és hangulat, amelyek mind azt mutatják, hogy beszélő kísértetek férkőztek az aktív politika emberei közé, életere akarják keltetni a független pártélet megbecsületét és erejét azok, akik

a legjobb esetben két és fél éven át tartó hallgatásukkal és passzivitásukkal voltak pártjuk megbízhatóságának és a nemzet minden ügyének vétkes árulóí.

Az országban pedig ezalatt saját-ságos átalakulás történt. Ugy tetszett, mintha a függetlenségi korteskedés hangos szavaival elült volna az emberek reménye, az állam jogi és gazdasági élete iránt eddig való meleg, lázas érdeklődése. A dolog nem így történt. Megváltoztak ugyan az emberek, de nem akasztották szög-reményüket, lemondtak a függetlenségi párttól, de nem a nemzet sorsáról. Öntudatlanul talán, de mintha oly erősen hódítana az az igazság, mint eddig soha, hogy az ugynevezett nemzeti követelmények sorsát megpecsételte a pragmatika szankció, az azóta eltelt hosszú három évszázad s hogy vétkes, hiabavaló és örvöngően elpocsékolta minden áldozat, amelyet ezekért akár a nemzetől, akár egyénektől kívánnak. A jogi dolgok illetén állása mellett annak lehet csak igaza, aki őszintén bevallja és hirdeti, hogy a kulturális és gazdasági megerősödés lehet a magyar állam jövőjének egyedüli erőforrása. Ezzel szemben a függetlenségi párt régi obstrukciós programjával kormányt vállalt, követelményeiről, amelyeket a nemzetéinek tüntetett föl, sorra lemondott s az állam kormányzatát belevitte olyan korszakba, amelyben a politikai következetesség és tisztesség, a miniszterek politikai felelőssége ismeretlen fogalmak.

És most kezd éledni a függetlenségi párt gyöngé lelkiismerete. Késő van. Az idő és a tapasztalatok elvégezték munkájukat. A legelsőők között nyilatkozott meg Szeged. Föliratot küld a törvényhozáshoz — legalább a pénzügyi bizottság úgy akarja — a közös, legfőlebb a kartelbank mellett.

Nem akarják ezek a sorok azt vitatni, hogy a bank melyik szervezete jobb és előnyösebb az országra. Elvégezték azt már mások és sokan. Csak annak megállapítására szorítkoznak, hogy a több mint százézer lakosú Szeged törvényhatósági közgyűlésének pénzügyi bizottsága jónak, helyesnek, lehetségesnek és célszerűnek találta azt, hogy a város a közös bank érdekében ágaljon a kormánytól és a törvényhozásnál.

A függetlenségi párt tehát elkésett küssé és nagyot is tévedett sok más bűne mellett. Elvétette az időt.

Nem a bank ügyének tárgyalásakor kellett volna kirukkolni a hazafiság komor ágyútöltelkeivel és rikító rakétáival. A bank dolgában nem alap nélkül eltérők a vélemények. Itt mondhat valami igazat az igyik is, a másik is. Halva született hát minden közjogi forradalom, amelyet ma akár a függetlenségi párt, akár kisebb-nagyobb töredéke csinál.

A koalíciós államférfiak kormányrajutása óta eltelt harmadfél esztendő elég volt ahhoz, hogy a nemzet nagy-része átlásson a szítán, megundorodjék a nagyképűsködéstől és szószátyárkodástól. Hovatovább a népkörökben is tudni fogják, hogy a függetlenségi párt megboldogult programja, amelyet rég földadtak, hozott hasznot embereknek pártoknak, de nem a nemzetnek. A formula jól megvolt. Ha csak akartak volna aszerint következetesen és férfiasan cselekedni, már nem idézik föl a nagy csalódást, nem teremtik meg a mai kétséges helyzetet, Hogy mennyire tudtak volna, az megint más kérdés. A lényeg az, hogy föltették a nemzetet. Vízét prédikáltak és bort ittak. Nemzeti kormányzásról beszéltek és kormányoztak eszeveszetteen, vaktában, vakmerően a feketesárgánál is feketesárgábban és ügyefogyottan. A szegény magyar haza pedig azt sem kapta, amit Bugy a tapasztásórt. Kénytelenek voltunk túrni, hallgatni és nagyokat nyelni.

Végül még egy pikantériát. A pénzügyi bizottság ülésén nem volt ott a bizottságnak függetlenségi párti országgyűlési képviselő, tagja, Becsey Károly dr. Kár. Lehet, hogy fontosabb ügyek foglalták el. Mégis kíváncsiak lettünk volna, hogy meg tudja-e győzni a bizottság ellenzéki tagjait afelől, hogy Szegednek az önálló bank mellett kell állást foglalni.

Aligha. A függetlenségi párt, ég tudja hányadszor ismétlődő palotaforradalma kezdi áttörni a pártélet szűk kereteit. Nem kell félni. Nem lesz baj. Legalább a nemzetre nem. Ez a tűz már nem éget minket, ez a láng már nem lázít. Láttára legfőlebb csak úgy teszünk, mint a gyermek, aki egyszer megégette az ujját: nézzük a tüzet és nyaldossuk, becérgetjük a fájós részeket. Az égés pedig hadd terjedjen. Azokat égeti el, vagy készletti futásra, akik hamis címenek vagy nagyon is későn keltették és élesztették. A nemzet nem siet segítségükre. Hanem lefúvat.

Uj »nemzeti ellenállás«. A néma erő többét ér a hangos erőszakoskodásnál. Meglehet, hogy ennek a mondásnak igazságáról szomorúan fogunk meggyőződni most is, mikor az önálló magyar jegybankért egyes politikusok olyan nagy hangon és erőszakosan lépnek föl.

A helyett a sok politikai szenvedélyeskedés helyett, ami most parlamenti életünkben tombol, sokkal jobb lett volna, ha az egész nemzet erceje imponáló méltósággal korábban megnyilatkozott volna az önálló jegybank mellett.

Napról-napra világosabbá válik a helyzet s könnyen ismét mély szakadás állhat be a korona és a nemzet között. Pedig még a régi szakadás hézagát sem sikerült betölteni.

Azért leglelkesebb politikusainkat is egy kis higgadt megfontolásra figyelmeztetjük, mert hiszen az önálló magyar jegybank felállítását mi erősebben és mindenekelőtt — korábban sürgettük, mint most követelőző politikusaink. De amikor az utolsó órában egy rendkívül komplikált helyzet előtt állunk, mégis csak ügyelnünk kell arra, hogy az egész magyar nemzet el ne »galoppirozza« ismét magát.

Idegenszerű kifejezés az »elgaloppirózás«, pedig kezd már határozottan nemzeti vonásunk lenni.

Mindj azzal indul meg a dolog, hogy egy-egy vezető politikusunk neki lendül az »a n z á g o l á s n a k«, ígér hetet-havat, fölkorbaesója a közhangulatot s mikor megmozdult a nemzet, akkor sul ki, hogy a vezető államférfiak zsakutcabá vezették a nemzetet.

Ilyen zsakutcabá kerültünk a nemzeti ellenállással, a katonai kérdésekkel szemben. Most ismét az előtt az eshetőség előtt állunk hogy egy újabb nemzeti ellenállásba akarunk minket vezetni a bank-kérdésben.

A politikus urak a független sajtó nélkül magukban különben sem tudnak nemzeti ellenállást rendezni.

És jó lesz, ha a tisztelt koalíció is meggondolja a dolgot a saját érdekében is, hogy meddig feszíti a húrt, mert a mi parlamentárizmusunk és alkotmányunk nincsen részleteiben is törvénybe iktatva s azt tapasztalatból tudjuk, hogy a korona nemcsak a többségből próbál kormányt alakítani; és a háttérben mindig mozognak olyan sötét alakok, akiket magunk se látunk szívesen a politika előterében.

Az a rugaszkodás, amelynek az élén Just h Gyula képviselőházi elnök áll, mindenesetre használhat annyit, hogy Ausztriával szemben egy kissé erősebb hangot üt meg. És ha sikerül elhittetnünk Ausztriával, hogy e nagy hang mögött nagy erő is rejlik, ki tudja, tán elerünk vele valamit. De azt nem hisszük, hogy akár a korona, akár az osztrák körök valami nagyon megijednének mitőlünk s a mi fenyegetésünktől, hogy nemzeti ellenállást csinálunk.

A história tanulságos példát mutat ugyanis arra, hogy mikor sikerült nekünk a nemzeti ellenállás. Akkor, amikor Ausztria a külpolitikai viszonyoknál fogva szorult helyzetben volt és mireánk szorult. 1867-ig nem is egyezett ki a korona és Ausztria, amíg a külpolitikai vereségek reá nem kényszerítették. Néhány héttel ezelőtt, mikor még egy nagy európai háború fenyegette monarchiánkat, úgy állott a dolog, hogy a koronának és Ausztriának szüksége van a magyarokra.

Most azonban már a törökkel a mi pénzünkön kiváltották a békét, háborúra kilátás nincs, a katonai létszámemelésre jogos szükség nincsen, tehát a mi támogatásunkra és barátságunkra sincs semmi különösebb szükség.

Ausztria tehát a maga császárával az élén most sokkal könnyebben diszkurál velünk és csetleg nem fog sokat törődni a mi nemzeti ellenállásunkkal. És Ausztriában, ahol értenek a bankkérdéshez, csak mosolyognak azon, hogy Magyarországon a parlament elnöke tesz olyan kijelentéseket, hogy ha a király nem egyez bele a kartell-bankba, hát akkor mi felállítjuk a készfizető önálló jegybankot.

Mi nem tudjuk, hogy Just h Gyula Makón vagy Jeruzsálemban mennyi aranyfedezettel rendelkezik, hogy felállíthassa azonban, a király és Ausztria ellenére is, a készfizető önálló magyar jegybankot. Csak azt tudjuk, hogy a gordiuszi csomót ketté lehet karddal vágni, de pénzügyi kérdést se karddal, se frázissal nem lehet elintézni.

Tudunk egy módot, amelyen föl lehetne állítani a készfizető magyar jegybankot. Ez pedig az, hogy Magyarország összes mágnásai és főpapjai minden aranyukat adják össze az önálló magyar jegybank fedezete számára.

Ha a magyar arisztokrácia és a főpap-ság ebbe a nemes és hazafias áldozatkészségbe belemegy és Just h Gyula képviselőházi elnök az aranyóráját és aranygyűrűjét szintén erre a célra áldozza, akkor meg lehet csinálni a készfizető önálló magyar jegybankot.

De arany nélkül nincs készfizető jegybank. S aki azonnal akarja ennek felállítását, annak le kell húzni az ujjáról az aranygyűrűt.

Ha egyszer a mi politikusaink nem meddő nemzeti ellenállásra, hanem pozitív nemzeti akcióra tudnak az országot föllekesíteni és maguk is áldozatkész példát tudnának szolgáltatni, akkor lehetne remélnünk, hogy nemzeti fölbuzdulásunkat Bécsben is komolyan veszik és az sikert is ér el.

Bűnös irások.

Nagy átok az emberiségen a palinka, mert mételeyre, erkölcsöket ront s bűnösöket teremt. Bűne atmegy a vérbe, atmegy az utódba s akinek ártatlanul kellene születnie, már nem tisztán születik, mert ott van a véreben a palinkás apától örökölt átok. Erről is mondja a világ legszebb könyve, a biblia: megbüntetem az apák bűneit hetediziglen.

Ehhez a nagy társadalmi bajhoz hozatársul újabbban egy másik baj, a köznyelven pornográfusnak nevezett bűnös irodalom. A szertelenségek irodalma. A piszok írástudománya, amely már szinte lehetetlenné teszi a sajtószabadságra vetett hitet.

— Elromlanak a gyermekeink! — halljuk gyakran a panaszt. A napokban egy szülő felszólalását olvastuk, aki azt panaszoja, hogy a gyermekből manap, mire felnő, kivesz a szülőfölszólalást. Azt lehetne mondani erre: minek nevelted úgy? De ez igaztalan volna. A gyermekeket elronthatják, amiként el is rontják külső hatások s itt szomorúan gyászos előjáró szerepet visz a pornográfus irodalom. A fiatal fa úgy nő, amerre hajlítják, a gyermek lelke is olyanná fajul, amilyenné alakítódik. Nem egy gyermekről, millió gyermekről van szó. A pornográfia engem nem bánt, valószínűleg téged sem bánt, legfeljebb ocsmánysággal fölundorodva megünyk el mellette. De a gyermek, a fiatal-ság más. A gyermek a jövőd nemzet! Ha a végzet bennünket elsóltit közányánk ölébe, ők következnek, ők lesznek a magyar társadalom, ők lesznek a magyar nemzet!

A bűnökert hirdető és bűnhajtó pornográfus irodalom apránként burjánzott fel a sajtószabadság örve alatt, Mikor a nemzet negyvennyolcban kimondta, hogy gondolatait ezóban es írásban mindenki szabadon közölheti, erre az elajajásra, erre az elajajásra nem gondolt senki. Hogy ilyen is lehetséges lesz, észbe sem jutott. Amint a görögök nem szabtak büntetést az apagyilkosságra, mert lehetetlennek tartották, hogy olyan is megtörténjen, hogy valaki a tulajdon szülőapját megölje. A hetvenes években, még a Tatar Péter-féle ponyvairodalmat is lebecsültük, lesajnáltuk, pedig eszményi magasságon állott a mai garasos pornográfus irodalom fölött. Olvasmányai, ha hiányos stílusban, olykor hajmerezett verselésben szerkesztődtek is: erkölcsük ellen kifogás nem volt lehető. Ma? Hiszen bizonyos ugynevezett szabadgondolkozásu kinevet és figura gyanánt állítják a világ elé azt, aki erkölcsről mer beszélni.

Mert ennek a modern evolúciónak, akár munkás-szociális, akár egyéb t rsadalmi téren, egyébként gyakran igen rokonszenves gondolataival az a baja van, hogy a szabad gondolkozást úgy értelmezi, hogy csak úgy szabad gondolkozni, ahogy ő akarja. Aki másként gondolkozik, illetve merészel másként gondolkozni, az az ő javított és bővített sértetgetési szótaukból megkapja a nyilvánosság előtt az összes jelzőket. Azt szokas ugyan erre is mondani, hogy nem baj az, csak egészség legyen — de legalább is nagyon jellemző tény dolog.

A pornográfia is olyan valami irodalmi szent kincs volt egy ideig, amelyhez a sajtószabadság és a szent művészet, továbbá a művészeti nyúlatás nevében nem szabad volt szólni. De pedig már hozzárólni kell, Kivánjuk, hogy az erkölcsrontásól elentételes törvény védelmezze meg a haza ifjúságot.

Voltaképpen nem azt kellene büntetni, aki írja. Illetve nem csak azt, hanem amazt az úlettembert is, aki eme haszontalan írka-ságokat kinyomatja, terjeszti és sokszorosítja. Üzleti alapon való nemzetrontás ez. Nem az a fehér ravasza a bűnös benne, aki a pénz parancsára vaból a tréfaságokat megírja, hanem ott van a valódi vétke: aki az ifjú közönség lelkének megmételeyezéséből akar hasznotajtó üzletet csinálni.

Egyelőre amig törvény nincsen róla, minden családnak érdekében áll, hogy maga védekezzen e szennyes, gyalazatos és piszkos aradat ellen. A törvény meghozatalát pedig sürgetni kell. A bordélyházistílusnak ki kell pusztulnia a magyar irodalomból. A liberáliszmus nevében az irodalmi bejárkodás annyit visszaéltet követett el már ebben az országban, hogy jó lesz ellene minden sürgősebben megtörtő intézkedéseket tenni.

Ujdonságok.

Szentes, 1909. január 28.

— **Rendkívüli közgyűlés a városnál.** Szentes város képviselőtestélete február 1-én, tehát a jövő hétfőn délelőtt 9 órakor rendkívüli gyűlést tart a túl a kurcai tanácskozó terecuban. A gyűlés egyetlen tárgya: a vilámlvilágító telep kibővítésére beérkezett ajánlatok előterjesztése és a szükséges munkálatok bérbeadása fölött való határozathozatala les.

— **A király és Kossuth Ferenc programja.** Megbízható kézből kapjuk a következő szenziációs értesítést: Beavatott helyen arról az eshetőségről beszélnek, hogy amennyiben az uralkodó a válságos helyzetbe került koalíció kormányával nem tudna megállapodásra jutni, mielőtt egy újabb 67-es kísérlettel próbálkoznék, a képviselőház mostani többségének, a függetlenségi pártnak fogja följajánlani a kabinetalakítást — persze bizonyos föltételek mellett. Ehhez azonban szükség volna arra, hogy Kossuth Ferenc megjelenhessék a király előtt, ha pedig ez

a miniszter gyöngékedése folytán most nem volna lehetséges, akkor az sincs kizárva, hogy egy h o m o r e g i u s t küld az uralkodó K o s s u t h - h o z. A korona föltétele így hangzik: 1. A függetlenségi párt helyekedjék nyíltan a 67-es alakra, illetve tegye le végleg a függetlenségi jelzót. — 2. A 22000 főnyi atmeneti létszámemlést szavazza meg esetleg minden katonai engedmény nélkül. — 3. Csinalja meg a véderőtörvény revízióját s ezzel kapcsolatban adja meg a végleges (10—15 évre szóló) 60000 főnyi létszámemlést, amivel szemben megkapná a katonai kiegyezésben nyilatkozott vívmányokat, de unepies nyilatkozatban köteleznie kell magát a pártnak, hogy lemond a közjogi séreimi politikáról s így simán intézi el az annekszióval is összefüggő összes kérdéseket. — 4. Megalkotja a végleges házszabályrevíziót. — 5. Megvalósítja a választói reformot a pluralitás eljuttatásával. — 6. Meghosszabítja az Osztrák-magyar Bank szabadalmát. — Ezzel szemben áll a függetlenségi párt kormányprogramja, amelyet J u s t h G y u l a, K o s s u t h jóváhagyása mellett vitt Bécsbe s amelynek lényeges pontjai ezek: A függetlenségi párt hajlandó a kabinet megalkotására, ha biztosítékot kap, hogy legalább a kartelbankot fölléltathatja. Ezzel szemben kötelezi magát a párt arra, hogy — 1. A katonai kérdések körülbelül egyszersmindenkorra kiküszöbölje a magyar vezényszó követelését. — 2. Kihagyja programjából a személyes unióra vonatkozó részt. — 3. Megkötöti a békét a horvátokkal és a nemzetiségiekkel. — 4. Megvalósítja az általános, titkos, egyenlő és községenként való választói jogot. A két programban — a bank ügyét kivéve — nem sok az eltérés. Ezek szerint most minden attól függ, hogy sikerül-e a megegyezés. Ezért szükséges, hogy a király érintkezék K o s s u t h Ferenczel, a függetlenségi párt elnökével is. Ha azonban a megegyezés nem sikerül, akkor rövidesen bekövetkezik a k r i z i s a z e g e z s v o n a l o n.

— Az ügyvédek az adóreform ellen. A budapesti ügyvédi kamara diszterében, Szivák Imre dr. elnöklésével értekezletre gyűltek össze vasárnap délelőtt az ország számos ügyvédi kamarájának kiküldöttjei, köztük a szegeci kamara képviselőiben R ó z s a I z s ó dr. kamarai elnök, hogy az adóreform javaslatnak az ügyvédi és általában az értekezési szabadjogok teszteteket érintő sérelmes intézkedései ellen állást foglaljanak. A gyűlésen az ország mind a huszonkét ügyvédi kamarája képviselve volt. Szivák Imre dr. nagy tetszéssel fogadott megnyitó beszéde után Ó s z t r e i c h e r Samu dr. ismertette az értekezlet elé terjesztett határozati javaslatot, amely tizenkét pontban sorolja föl az ügyvédi kar sérelmeit. Végül K e l e m e n Samu dr. A f ő l ő d i D á v i d dr. és V á z s o n y i Vilmos dr. főszóalálása után az értekezlet egyhangulag elfogadta a határozati javaslatot és elhatározta, hogy fölterjeszteti intéz a képviselőházhoz és az igazságügyminiszterhez.

A tekintetes trónörökös. Vadászatra várta P a l l a v i c i n i Sándor őgróf a trónörökös. A vadászati területén száz meg száz szolgák szorgoskodott, s az őgróf személyesen intézkedett mindenütt a szükséges teendőben. Mikor aztán rendben volt minden, a szolgák egyike odaállt az őgróf elé és szerényen szorongva előterjesztette a kívánságát. — Az életben több kívánságom nem lenne — mondta el-csuklók hangon, csak egyzer

szemtől szembe látni az e r c h e r p r i n c e t. — Katosán fejtezte ki magát a szolga, mert tudta, hogy a trónörökös katona is és ő is volt katona. Az őgróf megmosolyogta a jámbor kívánságot. Mikor azonban az e r c h e r p r i n c e megérkezett és a nép özönlött a látására, vadászati közben mégis szóba hozta a dolgot a trónörökös előtt, aki nemcsak hogy meg nem ütközött a kívánságon, hanem meg is kérte az őgróftól, hogy a szolgát vezessék hozzá. Persze ennek az óhajtatásának készségesen megfelelt. Mikor azonban a szolga szemtől-szembe állt a hatalmas úrral, meghatóttan, remegve állt ott és szólni nem tudott. A csendet a trónörökös törte meg. — No, barátom, kérdezte, kezét nyujtva; meg van velem elégedve? — A szolga beleparolozva a feléje nyujtott kézbe, meghatóttan remegte: — »Nagyon meg vagyok elégedve a t e k i n t e t e s ú r r a l! — Ezzel katonásan szalutálva, távozott. A kis epizódnak hamar híre futott s a vadászati alatt a nép csak a szolgáról és a trónörököséről beszélt. A szolga pedig most büszkén emlegeti, hogy ő nemcsak beszél, hanem kezel is az e r c h e r p r i n c e l l e t.

— A központi villamos telep kibővítése. Szentes város képviselőtestülete, mint ezt lapunk más helyén megírtuk hétfőn rendkívüli közgyűlést tart, melyen a központi villamvilágítási telep kibővítését fogják tárgyalni. A kibővítés építési és gépfelszerelési munkáira a tanács versenytárgyalást hirdetett és ennek az eredményét mutatják be a hétfői közgyűlésen, a villamvilágítási bizottság javaslatával. Mert a közgyűlést megelőzően ez a bizottság f. hó 26-án, délelőtt, M a t é f f y Ferenc dr. polgármester elnöklésével ülést tartott, melyen a beérkezett ajánlatokat elbírálvá, javaslatát is megállapította. Az építkezésre nézve, beletérte a föld- és athelyezési munkát is, a bizottság, mint legelőnyösebbet, B e n e István kőműves mester ajánlatát hozza javaslatba a bizottság elfogadásra a közgyűlésnek, az asztalosmunkára nézve pedig S e b e s i József ajánlatát. A gépfelszerelésre, beletérte az új Diesel-motorokat is, legelőnyösebb ajánlatot a hazai villamossági részvénytársaság tett. A Diesel motorokra nézve azonban egy kis baj van. A közszállítási törvény szerint magyar gyártmányt kell mindenütt rendelni, ahol ez lehetséges. A Diesel motorokat azonban hazánkban csak a magyar fegyver- és gépgyár részvénytársaság állítja elő, ez a cég azonban csak a megrendeléstől számított 10—11 hónap múltán szállít s ajánlata elfogadása esetén körülbelül másfél évet vesztenek a csongrádi üzleti forgalomból. A hazai villamossági részvénytársaság az esetre, ha felhatalmazást kap, hogy a Diesel-motorokat a gráci Weitzer-féle gyárból szerezzék meg, mely ma Aradváros tulajdona, kötelezettséget vállal e gépeknek 5 hónapon belül való szállítására, e mellett a két motornál 10000 korona armérsékre, az építési költségek időközben, mintegy 18000 korona kamatjának elvállalására, a főútcavonalakon a mai égők kicserélésével, 100 drb. harminckétgyertyafényű Wolfgramlampa beállítására és állandó ingyenes közhazánlatba bocsátására, végül arra, hogy a magánfogyasztás árait már a megrendelés vételeitől kezdve leszállítja 25 százalékkal. A bizottság javaslatát, ezek figyelembe vételével az lesz, hogy a képviselőtestület tegyen előterjesztést a belügyminiszternek a Diesel-motorok kivételesen Grácból való megrendelhetésének engedélyezésére.

— Házasság. C z o b o r Ernő dr. földink budapesti ügyvéd február másodikán lép házasságra Budapesten L ó w y Agnes úrhölgygel. A polgári házasságkötés után a budapesti dohanyútcái izraelita templomban adják az egyházi áldást az ifjú pár frigyére.

— Ankét az ipartörvény revíziójáról. Megemlékeztünk annak idején arról, hogy K o s s u t h Ferenc kereskedelmi miniszter, a szaktestületek egyező óhajának engedeve, elhalasztotta azt az ankétét, melyet az új ipartörvénytervezet megvitatására még a múlt ősszel hívott egybe. Mint most értesülünk, az ankétét március 18-tól kezdődően tartják meg a kereskedelmi minisztériumban. A közbeeső időt a minisztérium jól használta föl. A már beérkezett vélemények alapján, S z t e r é n y i József államtitkár utasítására, az első tervezet óriási anyagából hét külön törvényjavaslatot csinaltak és ezek a külön törvénytervezetek kerülnek majd az ankété elé. Ez a hét ipari törvény a következő: 1. Az ipartörvény. 2. Az iparoktatási törvény. 3. A munkaviszonyról és a munkavédelemről szóló törvény. 4. A sztrájkokról és békéltetéséről szóló törvény. 5. Az ipari szervezetről szóló törvény. 6. A bíraskodásról szóló törvény. 7. A kollektív szerződésekről szóló törvény. — Előzőleg természetesen az új szövegeztést és beérkezett véleményeket a minisztérium közli az érdekeltekkel, úgy, hogy azok az ipartörvénynek március 18-án kezdődő tárgyalásaira fölkészülhessenek.

— A város gyászja. Szentes város egyik leglelkületesebb, kötelességűdő és szorgalmas tisztviselőjét vesztette el. V i r á g h Ede városi központi irattáros f. hó 26-án életének 60-ik évében meghalt, hamarosan követte az elmulásban fiat, akit alig néhány hete vesztett el s akinek halála mélyen megrendítette az akkor már különben is gyöngékedő embert. Temetése ma délután fél 3 órakor lesz a vármegyei kórházból. A gyász jeléül a városháza kitűzték a fekete jobogót és a városi tisztikar a következő jelentést adta ki:

»Szentes város tisztikara mélyen megrendülve jelenti, hogy szeretett tisztjára, Szentes városnak évek során át hűségese tisztviselője: V i r á g h Ede Szentes város központi irattarosa, életének 60-ik évében, rövid szenvedés után, folyó hó 26-án délután elhunyt. Temetése a római katolikus szertartás szerint január hó 28-án délután fél 3 órakor fog végbemenni a vármegyei kórházból. Nyugodjék békében!»

— Segítsük az olaszokat. A délolaszországi megrendítő katasztrófa által sújtott szerencsétlenek segélyezésére vármegyénkben és Szentesen alakult bizottság — a segélyalkotói érdekében február 6-án tartja első nagyobb szabású színházi estélyét Szentesen, a városi színházteremben. Az estély műsorát szinlap formájában, a bizottság a napokban osztja szét. E program, most már véglegesen megállapítva, a következő: 1. »A z e m b e r é s a f ő l d e, B a n f a l v i Lajos költeménye, szavalja R ó t h Miklós. 2. »Falu végén kurta kocorcsma, férfivartott, szövege P e t ő f i Sándortól, zenéje A r a n y Jánosól, éneklők: S z i l a g y i László, K o z l e r Oszkár, K h i r e József és S z e m e r e y Zeigmond. 3. M e x i k ó, felolvasás, 120 vetített kép bemutatásával tartja dr. B á n ó Jenő, a mexikói egyesült államok budapesti főkonzulja. 4. V a l l o m á s, párjelenet, írta N i l; előadják K i s s Mariska és dr. S o l t e s z Gyula. 5. K a r d a l, éneklők a szentesi daloskör. Az estélyt, mely pontosan esti 8 órakor kezdődik, tánc követi. Bejépejgyek dr. C s e r g ő Károly vármegyei jegyzőnél lesznek előreválthatók.

— Uri muri. Karácsonyi Sándor sándorfalvi kisbirtokos a múlt nyár egy délutánján a Zsarkó-féle korcsmában sörözgetett. Ugy magában sehogy se ízlett neki az ital s mikor egy parasztleány társaság vetődött be a korcsmába, rögtön meghívta őket egy barátságos murira, aztán a cigányt is az asztalhoz rendelve, hogy striazana. A leányek aztán előbb eláztak a sörtől, mint Karácsonyi és hármán: Gémés György, Gyórfi István meg Juhász György, fölpatnva az asztalra, ott táncoltak taktust a zenére, ahogy a tárgyaláson mondták: „kék vótot“ jártak. Karácsonyi Györgynek ez először ugyan tetszett, de mikor a táncoló leányek egyike fejberegta, kifakadt, hogy: úri muri közben mégsem illik ilyen botrányt csinálni. Aztán fölbillentette az asztal lapját, melyen a leányek ugrodztak. Nosza dühbe gurultak erre a leányek. Gyórfi István fölkapta az asztalapot és Karácsonyira dobta, Juhász György egy sörösüveggel az alkapszáját zúta össze, Cémés György meg addig verte, amíg csak mozgott. Aztán tovább rendelték a sört és tovább ittak — a súlyosan sérült ember rovására. És ittak amíg csak a csendőrök le nem tartóztatták őket, miközben Karácsonyi t egy gyékényponnyván hazaszállították. Övönként napig sinylette a sérüléseket. A három virtuos leány föött a napokban itélkezett ezért a szegedi törvényszék és tagadásuk dacára 6—8 hónapi börtönrre ítélte őket.

— Adófizetők figyelmébe. Felhívjuk újból azon adófizető polgártársaink figyelmét, akiknek ingatlanai, házuk vagy földjük jelzőleg az adóhatalom adóssággal van terhelve, hogy ezt a körülményt a f. hó 31-ig, tehát vasárnapig okvetlenül jelentsék be, hiteles okmányokkal igazolva, a városi adóügyi tanácsnak hivatalánál, miután csak ebben az esetben számíthatnak az ezzel járó adókedvezményre, melyhez való jogukat, a fentemlített terminus elmulasztásával elvesztik, miután későbbi bejelentéseket figyelembe nem vesznek. Együttal figyelemzetjük adófizető polgártársainkat adóhátralékaiknak legkésőbb az első évnegyedes fizetési határrnapig, tehát február 15-ig való befizetésére, miután a városi adóhivatal, felsőbb utasításra, azonnali végrehajtásokat szigorúan keresztülvenni lesz kénytelen.

Csenevész gyermekek.

gyorsan egészségesebbé válnak, ha a SCOTT-féle Emulsiót szedik. A javulás már az első adag használata után észlelhető.

A SCOTT-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

oly édes, mint a tejszín és a beteg szívesen veszi be és megemészti még akkor is, ha a tejet visszautasítja. Köztudomású, hogy az orvosok az egész világon legmelegebben ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

— Egyetemi ifjak körének közgyűlése. Az egyetemi ifjak szentesi körére, a hozzánk is beküldött meghívó szerint, f. hó 30-an este fél 8 órakor, Budapesten (IV. Királyi Palota) rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: Előleki jelentés. — Szentesi alelnök választás. — Jelentés a karácsonyi mulatságról. — Felolvasás, melyet Lakos János tart. — Indítványok. — Ja-

nuár 31-én az aszódai javítóintézet megtekintése. Indulás 6 óra 10 perckor a keleti pályaudvarról. Utazási költség oda és vissza 1 frt. 80 krajcár. Az elnöknel előre kell jelentkezni.

Irodalom.

A »Magyar Fürdőkalauz« 1909. II. kiadása, szokatlanul díszes kiállításban, a napokban hagyta el a sajtót. — Az úgyesen összeállított, könnyen áttekinthető, házapótló munka, magyar és német nyelven illusztrálva részletesen ismerteti a magyar fürdőket, gyógyhelyeket, nyaralótelepeket, sanatóriumokat, víz- és magánygyógyintézeteket, nemkülömben a hazai ásvány- és gyógyvizeket. Erdős József a munka szerkesztője, igazán dicséretes és sikeres munkát végzett, amindőn szakavatott tollal és nem mindennapi rutinnal vette kezébe a hazai fürdők eddig selejtes irodalmának ügyét, produkálván olyat, aminőt eddig sajnálattal kellett nélkülöznünk irodalmunk ezen ágában. A nélkülözhetetlen diszmunika szerkesztője valóban megérdemli a legtehetősebb elismerést ezen hazafias vállalkozásért, mert a munka hivatva van arra, hogy a nagyközönség előtt helyes világításban mutassa be a magyar fürdőket és ezáltal gátat vessen a magyarságtól a külföldi ásványvizekért kiözönlő sok milliónak. — A diszmunét, mely határozott nyeresége irodalmunknak, ajánljuk figyelmébe minden érdeklődőnek, különösen pedig azoknak az illetékes köröknek, akiknek hivatásuk pangó hazai fürdőknek ügyét elősegíteni. A díszesen bekötött munka az ország valamennyi vasúti és hajóújkéiben, orvosoknál, egyletekben és nagyobb szállodákban nyír díjmentes elhelyezést. A diszmunikat bárkinek is ingyen küldi meg a »Magyar Fürdőkalauz« kiadóhivatala. Budapest, Eötvös-utca 36. I. 9.

Felelős szerkesztő: BÄNFALVI LAJOS.
Kiadótulajdonos »Szentés és Vidéke« nyomda.

Kiadó lakás.

A III. ker. Horváth Gyula utca 40 ik számú háznál, két szoba, előszoba, konyha, éléskamra, fáskamra és külön padlásból álló udvari lakás Szt.-György naptól haszonbérbe kiadó. Ártezi-kút az udvaron.

Értekezni lehet ugyanott, vagy lapunk szerkesztőségében, a tulajdonossal.

Kiadó lakások.

Szedes János Kossuth-útczai és Sarkadi Antal-útczai házáinál több lakás kiadó.

Eladó ház.

Bellér László örökösinek Daruútcza 14. számú házuk és az artéri ácsolt Tisza mellett 13 részlet földjük kevező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezni lehet ugyanott. 10—5

Nyomatott a „Szentés és Vidéke“ könyvnyomda gyorsajtóján Szentesen 1909.

Mozgóképszínház

a Petőfiben.

Szíves tudomására hozom a t. közönségnek, hogy ezentúl ma és minden este mozgóképszínházi előadások lesznek a Petőfi-szállóbeli **kavéház-helyiségemben, naponként új műsorral, szabad bemenet mellett.**

Az előadásokat a szegedi

Urania-társaság tartja.

Tiszta italok és izletes, kitűnő ételek kiszolgálásáról, vendégeim teljes megelégedésére állandóan gondoskodom.

A t. közönség pártfogását kéri,

tisztelettel

Pirithy Mátyas

vendégfő.

Betegség miatt egy fűszerüzlet haszonbérbe

kiadó,

esetleg a házzal együtt eladó.

Tudakozódni lehet a lap kiadóhivatalában.

!! A magyar újságírás szenzációi !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja. A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és körültekintően szószólója.

Főszerkesztő:

Braun Sándor

Felolvasó szerkesztő:

Hacsak Géza

Naponként 125.000 példány!

— Egy szám: 2 krajcár. —

A nap előfizetési ára:

Egész évre 16.— K | Negyedévre 4.— K

Félévre . . . 8.— K | Egy hónapra 1 40 K

FIDIBUSZ

A legkitűnőbb magyar élclap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!

Mesésen olcsó!

Egy szám: 6 krajcár.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 5.— K | Negyedévre 1.50 K

Félévre . . . 3.— K | Egy hónapra —.50 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest VIII., Rökk Szilárd-u. 9.